

Pita

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME

Nr. 4.

Julen 2012

44. årg.

ÅRETS JULEGRANTENNING

SØNDAG 2. DESEMBER

Med nydelig nysnø som ramme, samlet det seg mange mennesker på kapellet til det som har blitt en kjær tradisjon; Julegrantenning. Inne i varmen ble vi først møtt velkommen av ungdommer fra UG. De skulle geleide oss gjennom kveldens arrangement, med nisseluer på. Vi fikk et bibelvers å «tygge» på av Elisabeth før en deilig kveldsmat. Ute i kulda igjen måtte vi «rope lys på treet», og lys ble det jammen. Et vakkert tre med lys som skal stå og glede alle øyboere i desember måned, ventetida med all sin spenning. Etter juletrengang og sang, strømmet vi inn igjen til varmen der inne. Og det var deilig når gradestokken viste minus 8 grader ute! Underholdning for kvelden var et nytt band med Martine på slagverk, Truls på gitar, Margrethe på piano, Joacim på bass og Hanna med vokal. Tøffe sanger og godt samspill. Hanna sang også vakker julesang akkompagnert av Lotte på tangenter. Margrethe spilte og sang også nydelig alene. Ja, vi har for tiden mange ungdommer på Skjernøy som er dyktige musikere, og som liker å underholde.

Forts. neste side

Kapellmestere: fra v. Truls Dyrstad, Martine Walvik, Joakim Pedersen, Hanna Puntervold, (sang) Kjell Håkon Aalvik, og ved pianoet Margrethe Lans Syvertsen.

Familiekoret som startet i høst

Dette til stor glede for alle som møtte fram denne kvelden, og på andre arrangement.

Vi får håpe vi hører mer til dem senere.

Margrethe og Kjell Håkon informerte om en helg i februar hvor det blir mulig for flere skjulte musikere blant unge og voksne å lære seg mer musisering og sang. Et seminar som også er for dem som ønsker å lære seg mer om teknikk og lyd. Det kommer mer informasjon om dette senere.

Vi takker alle i UG som var med og bidro til nok en koselig kveld på kapellet i vinterkvelden. Og takk også til dem som hadde laget den deilige kveldsmaten.

Hanne

Til tross for at det var kaldt og surt ute var det noen som koste seg.

Skjernøyposten

-ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Sigurd Aalvik, redaktør, tlf. 38 26 86 11
I redaksjonen:
Evert Knutsen, tlf. 38 26 86 86
Janne Knutsen, kasserer, mob. 915 49 971
Rita Dyrstad, mob. 415 56 866
Hanne Arntsen mob. 971 82 482

Skjernøy, 4516 Mandal.

Bankgirokonto: 7877. 06. 62604

Internettadresse til Skjernøyposten er:

www.skjernoyposten.no

E-postadresse: post@skjernoyposten.no

E-post vedr. abonnement:

abonnement@skjernoyposten.no

Adresseforandringer meldes til Evert Knutsen
Skjernøyveien 254, 4516 Mandal. Tlf. 38 26 86 86 /
416 68949 eller **E-post vedr. adresseendringer:**
adresse@skjernoyposten.no

Kontakt USA: Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 908-693-7626
Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementpris pr. år kr 150,- USA, \$ 20

Fiskenytt

Så er nok et hummerfiske over, og for de fleste vi har spurt, med noenlunde samme resultat som i fjor. Det har vært stor deltakelse og mye teiner i sjøen, helt til fisket sluttet 30. november, så antallet hummer som er fanget i vårt område er nok høyere enn i fjor. Alle melder om svært mye hummer med utrogn, og det tyder jo bra for fremtiden. Noen virkning av utkastpåbudet for rognhummer kan en ikke vente før om flere år. I Sverige har det vært påbudt å kaste ut rognhummer i ganske mange år, og her er fisket blitt atskillig bedre. Det samme gjelder Oslofjordområdet, som kanskje nyter godt av de svenske bestemmelsene.

Undertegnede og barnebarn Jonas med noe av årets hummerfangst.

Yngelen lever sin første tid pelagisk, det vil si i overflaten, og den kan derved drive med strømmen. Et par yrkesfiskere fra øya fisker uten fluktåpning i teinene, og rapporterer til Flødevigen forskningsstasjon, og de melder begge om mye småhummer, særlig tidlig i sesongen. Det har vært mye krabber i teinene, og kvaliteten har vært ganske moderat. I sommer var krabbene ganske bra.

Rekefiskerne melder om fortsatt sparsomme fangster, men bra økning med småreker tyder på

at fisket vil bedre seg. På Østlandet har fangstene i det siste vært meget bra, så vi får håpe det smitter. Prisen på reker har økt på grunn av små fangster. For fiskeren som fisker "under land", har fangstene vært beskjedne.

Dette må vel kalles et praktksemlar av en juletorsk, noen bedre?

Skjernøy kapell

Adventstid

Johs. 1, v. 9 – 12.

Adventstid

Det sanne lys, som lyser for hvert menneske, kom nå til verden. Han var i verden og verden er blitt til ved ham, men verden kjente ham ikke. Han kom til sitt eget, men hans egne tok ikke i mot han. Alle som tok i mot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn – de som tror på hans navn.

Første søndag i advent – Vi har fått et hvitt teppe utenfor – det er grått, kaldt – vi skal tenne julegrana i dag. Da passer jo været fint.

Vi fryser, det er førjulstid, advent, vi skal prøve å roe oss ned – vente på jula, vente på Jesu fødselsdag. På kapellet i høst har det vært mye aktivitet. Inge Flaot med sine møter, filmkvelder, tema: Apostlenes gjerninger, veldig interessant – han kommer igjen med 3 kvelder på nyåret.

Krabbefest 19. okt. Helga M. De Presno var med, fullt hus – god stemning – Kjell Gauksås sto for underholdning – ei gruppe sang. Lotte ved pianoet.

Kompefest hadde vi 2. nov. Det er alltid populært – Gaveutlodning hører også med. Overskuddet på kr 8300,- gikk til utbyggingen av kapellet. Elisabeth Christensen holdt andakten for oss – Tror alle koste seg.

Fra julemessa. Det er mange ting som var å få kjøpt.

Så er det blitt nesten tradisjon med julemesse her.

I år var det 24. nov. Vi er en komité som jobber med dette – flere hjelper til med håndarbeid av forskjellige slag – i år var det mye fint for salg og utlodning – mat er jo selvfølgelig, det gikk med mye av den slags.

Veldig fint når alle sier ”ja”, når de blir spurt om å lage noe. På denne måten klarer vi det meste her – noe et overskudd på 69.000 netto vitner om. Så hjertelig takk til alle som bidrar. Uten frivillighet hadde ikke dette gått. Det er på toppen veldig sosialt og givende å holde på med, selv

om det er en del arbeid. Vi vil vel prøve igjen så lenge helsa holder.

I år blir det førjulsfest 12. des. Håper da på godt fram møte.

Så gjenstår det bare å si en riktig god jul, vi møtes på nyåret – 22 jan. er det årsmøte. Velkommen.

Helselagets Høstfest

Helselagets høstfest var i år lørdag 8. sept. kl 17.00. Det var ca. 60 framøtte fra øya og distriktet. Hanna Puntervold og Rebekka Torgersen sang til åpning, og Lotte Aalvik spilte til. Prosten i Mandal, Stein Reinertsen, holdt festtalen, og Rita Dyrstad viste bilder og fortalte fra Ryvingen.

Det ble servert smørbrødsnitter og deilige kaker. Det var en fin lørdagskveld.

Helselagets årsmøte og utlodning

Det var tirsdag 13. nov. kl 10.00. Framøtte var 33 personer.

Kari ønsket velkommen, og Signe leste regnskapet for 2012 og årsmeldingen.

Valget var fort over, ettersom det ikke lyktes å få nye kandidater. Det gamle styret forsetter som før ved hjelp av Esther Vågsvoll.

Så var det mat og utlodning. Det kom inn 13.000 kr.

Til slutt leste Ingebjørg Handal et stykke for oss.

Årsmelding for Skjernøy helselag 2012

Skjernøy helselag hadde pr. 20.10.2012 52 medlemmer, en nedgang på 3 fra i fjor.

Styret har bestått av Kari Pedersen, Bodil Aalvik og Signe Aalvik.

Vi har hatt 4 styremøter, 6 formiddagstreff, pluss julemøte i desember og høstfest i september. Vi har også hatt tur til Søgne i mai, besøkte Søgne gamle kirke og en zoologisk utstilling, og så hadde vi middag på kafé før vi dro hjem.

Det kom inn 4 609 kroner i kollekt til demensforskning på festen i september. Vi sendte 7 000 kroner til forskningen.

Det er også sendt 6 000 kroner til hjerteforskning og 1 250 til tuberkuloseforskning. Videre har vi sendt 4 000 kroner til Skjernøy kr. ungdomsforening, merket høytalere i matsalen.

Det ble sendt blomster til eldre som fylte runde år.

I forbindelse med festen i september ble det sendt blomster til de av øyas befolkning som da var på aldersheim.

På Skjernøydagen stekte vi lapper til inntekt for ungdomsforeningen. Dette er veldig populært og en årlig foreteelse.

Før jul får alle over 75 år, inklusiv de som er på aldersheim, en juleblomst.

Vi i styret og alle våre hjelpere får også hver sin plante.

Vi takker spesielt alle dere som stiller opp og hjelper oss å smøre snitter, rigging av bord og rydding etterpå.

Takk til Mia som pynter med blomster til festene og Ivar som er vår revisor.

Takk til alle som stiller opp.

Juleavslutning for tirsdagstreffene

Tirsdag 4. des. var det avslutning for i år med risgrøt. Vel 30 mennesker hadde møtt fram i det iskalde været, men solen kom frem etter hvert, og inne i den nye matsalen på kapellet var det varmt og godt.

Noen av damene: Fra v. Ruth Gundersen, Åshild Aalvik, Ingebjørg Oftebro, Birgit Jenssen, Annie Kristiansen, Kjellaug Jakobsen og Olga Berge.

Mannfolkbordet: Fra v. Bjarne Christensen, Hans Jakobsen, Erling Jenssen, Sigurd Syvertsen, Ivar Syrdal, Reidar Jenssen, (skjult) Håkon Karlsen (skjult), og Eilif Christensen.

Bordene var fint dekket i julens farger.

Ingebjørg Oftebro leste for oss, så var det servering av risgrøt og senere gratis utlodning.

Julemesse på kapellet

Lørdag 24. nov. var det atter en julemesse på kapellet. Det er fjerde gang den ble avviklet, og det har vært

Liv Britt Jenssen og Olga Berge ved gavebordet

svært populært de fire timene den varer. Denne gang kom det inn kr 69 000, som er litt mindre enn i fjor. Men det skyldes at det ikke har vært solgt lodd på forhånd som i fjor.

Allikevel, resultatet er svært bra, og alt går til utbygginga av kapellet.

Det er den samme komitéen som har stått for julemessa i år også, og de har gjort en veldig god jobb. De har laget og samlet inn veldig mye som var til salgs. Det kan nevnes håndarbeid som luer, votter, sokker

o.l. Andre ting som

julepynt og småkaker, steinbakt brød, ja, mange ting. Videre var det salg av krus og Skjernøy-kalender.

Mat som risgrøt, pølser og kaker var det mye av, og det meste ble utsolgt. Kl. 1400 var det sang av julens sanger, ledet av en liten sanggruppe.

Det var åresalg med mange fine gevinster; bl.a. ca. 20 hjemmebakke kransekaker.

Høydepunktet var vel trekning av Kunstlotteriet. Det har vært salg av lodd på 11 malerier og en flott utskåret kniv. Alle er gitt av kunstnere i Mandal og distriktet, med verdier fra kr 15 000 og nedover.

Dette lotteriet innbrakte kr 55 000.

Folk kom og gikk, men det var fullt ved bordene hele tiden..

Reidun Berge Jentoft har mange ting å selge.

Nedenfor er gevinstbordet. En sekk med steinbakt brød i forgrunnen

En del av salgsbordene

l
e
og
De
hac
pim
grise
Det e
på jul

Jul på Ryvingen fyr i 1950-årene

Juleminner fra Ryvingen fyr, skrevet av Johan Kristian Tolden, som var ansatt fra 11/11 1951 til april 1957. Historien var å lese i et gammelt Fyrtidende fra den tiden. Nå kan du lese denne og flere andre historier i boka om Ryvingen fyr, som er en ny bok av året. Fås kjøpt hos bokhandlerne Salvesen og Mandal bok og papir - i Mandal.

Det så ut til å kunne bli en jul av de sjeldne dette år. Klart og fint vær var det - og havblikk. Natt til julaften sto jeg på balkongen til tårnet og så refleksene av blinkene fra Hanstholm fyr i Danmark, så det var ingen ting i veien med sikten.

Likevel var jeg glad for at noen av de som skulle komme allerede hadde innfunnet seg. Det var Bjørg - datter til fyrmester Johannessen, som kom fra sykepleierskolen i Drammen. Og det var Edwin Winje og hans bror Osmund, den første fra radiotelegrafistskole, og den andre fra Mandal Yrkesskole. Ingen var kommet til oss, og vi ventet heller ingen, men vi var som en stor familie alle vi som

hørte hjemme på Ryvingen. Og det at noen kom som hørte til der, var ensbetydende med at de kom hjem - hjem til alle!

Nå ventet vi bare på Marit og Paul og deres to småjenter. Marit var tvillingsøster til Bjørg og født og oppvokst på Ryvingen.

Om formiddagen skulle de komme, og jeg tror alle sammen var nede i havna for å ta imot dem i det fine været. For de to barna til Dyrstad - Betty og Kurt, hadde besøket spesiell interesse. De var omtrent jevngamle med jentene til Paul og Marit.

For oss også var Paul og Marits besøk denne gang noe særlig. Mangfoldige ganger hadde vi besøkt dem i deres hjem på Skjernøy - og alltid ble vi bevertet - og aldri fikk vi gjøre gjengjeld. For naturlig nok ble det til at fyrmesteren la beslag på dem når de var på besøk på Ryvingen.

Vår "merkelige" levemåte på julekvelden var det som gjorde "gjengjeldelsen" mulig. Den dagen er den eneste i året vi ikke spiser varm mat. En kan ete seg i hjel i jula - uten varm mat. Ja, ja, juleskikkene er så ymse, og sterkt tradisjonsbundne. På Sørlandet er det juletorsken - andre steder kan det være pinnekjøtt eller lutefisk, ja, og svineribbe og risgraut. Og over alt tror folk at de ikke skal overleve om de ikke får akkurat sitt spesielle. Vi har kastet tradisjonene over bord. Muligens kom det av at jeg som Oslogutt kan styre min begeistring for pinnekjøtt og at kona som er bergenserinne heller vil spise kald mat resten av sitt liv, enn lutefisk og graut på en julekveld. Jeg vet ikke, men jeg vet at vi i mange herrens år har levd av bare kald mat den ene dagen i året - og levd godt.

Det var således et digert bord som ventet gjestene våre da de kom akkurat til "middag" klokken 12.00. Sauer hadde vi på Ryvingen, og det er utrolig hvor mange delikatesser en kan få ut av en sau - rent bortsett i fra pinnekjøtt. Hummer var det, og noen andre av sjøens lekkerbiskener, ja og så hodesylte da, fra vår venn grisen. Og alt sammen kaldt.

Det eneste som var varmt var konas sine nybakte rundstykker og horn. Og slikt bakverk bør være varmt - selv på julekvelden.

Langsomt og sindig og med lenge oppsamlet appetitt spiste vi oss gjennom bordets gleder, fra hummer til edameren. Og siden gikk vi på julebesøk til de andre. Drakk kaffe og smakte på julebaksten – ja og så vidt det var på juleølet. Så prøvde vi på en julesang eller to og gang rundt juletreet. For juletre, det hadde vi selvsagt alle sammen. Det hele var egentlig bare trening til den virkelige festen, som skulle feires hos Johannessen om kvelden. Ungene var i fin form og hadde tinget på å være oppe så lenge de ville – og det hadde de fått lov til. Johannessen og datter Bjørg hadde vært travelt opptatt med å gjøre i stand i fyrmesterboligen, mens vi toget rundt i besøk hos Dyrstad's og Winje's. Og på det lange bordet som var dekket i spisestuen manglet det så visst ingenting. Og plass fikk vi alle sammen, enda vi var – ja la meg regne etter – 6 av Johannessen, 4 av Winje, 4 av Dyrstad og 3 med oss – 17 stykker med smått og stort. Litt av en familie, ja en lykkelig familie!

Men hvordan var det nå med appetitten? Å, jeg vet ikke, men likevel, det er utrolig hva en kan putte i seg slik en julekveld. Ungene ble elleville ved synet av juletreet – for Johannessen hadde nå det største treet likevel, enda våre nå ikke var små de heller. Og ungene ville intet annet enn å gå rundt det.

Og hvem kan nekte unger noe en julekveld? Og vi trengte vel også litt mosjon til å møte forspiselse med. Så der gikk vi og sang en hel stund – og gjorde liksom unna de mer alvorlige og høytidlige sangene før vi ga oss bordet i vold.

Etter spisingen var det også slutt på alvoret. Under juletreet lå det en helt utrolig stabel med presanger – for alle hadde vi båret pakkene våre over til festen. Og nå ble det et lurveleven, og en papirhaug så diger at til slutt viste ingen hva de hadde fått av hvem.

Nå må ingen tro at fyret fikk seile sin egen sjø den kvelden. Vi var jo likevel 5 fullbefarne mannfolk til stede, som gjorde det som gjerast skulle. Og i vaktrommet var det pyntet med en liten busk og med juleroser og kristtorn. Mest til ære for fyrnissen, forresten. Men kvelden var på langt nær slutt. Riktignok gikk Johannessen til køys, for han skulle på vakt klokka fem julemorgen, og jeg kunne vel óg ha trengt en blund, for jeg skulle ha hundevakta. Men så var det at appetitten var vekket på ny. Og vi våkne mannfolk, ivrig støttet av fru Winje og Bjørg, slepte matvarene sammen fra alle leilighetene og rigget til alle tiders koldtbord hos oss, mens de øvrige kvinner fikk ungene brakt i ro.

Den eldste sønn til Winje hadde vært i hotellbransjen før han ble radiotelegrafist – og var en glimrende hovmester. Han forsynte alt folket, og anbefalte de forskjellige ting. Prøv fru Dyrstads kolde kam! Smak på min mors sprøstekte ribbe! – og en hel masse slikt tøyseprat, så vi holdt på å gi oss ende over. Og så sluttet høytiden da den akkurat var på høydepunktet!

Siden sto jeg på gårdsplassen og kikket opp mot uendeligheten. Fyret kastet ingen stråler, det bare blinket. Det var tørt og klart og gnistrende kaldt, og langt ute i horisonten blinket en søvnig lanterne til oss. En annenstyrmann og en tredjestyrmann var vel just gått på vakt med gutta sine. En liten lengsel greip meg. Men – nei, jeg misunte dem ikke. På ny så jeg opp i vrimmelen over meg og tenkte gode tanker om samhold og kameratskap og kjærlighet. Ryvingen! Men da jeg gikk opp i tårnet for å trekke, sprang nissen foran meg og spurte om det var meningen skapt i å servere kald mat på julekvelden – og hva skulle det bety! Så da jeg kom ned igjen, gikk jeg inn og kokte en rikelig porsjon graut, med smørøye og det hele – så hadde vi nok både nissen og jeg. Skal det være jul – så skal det være jul!

God jul fra Skjernøy Vel

Vi vil benytte anledningen i årets siste nr. av tabloidpressen på Skjernøy til å gi et lite innblikk i ståa til velet. Innenfor de siste 4-5 år har Skjernøy Vel lagt mye ressurser i omkringliggende arealer som lekeplass, fotballbane, offentlig toalett. Det har i tillegg blitt brukt betydelige midler på vedlikehold av grendehuset; bytte av kledning, renovering av vinduer etc. Nylig er det investert i 3 stk. varmpumper.

Forts. neste side

14
* F
* F
* Ø

Det gjenstår likevel en del utfordringer på vedlikeholdssiden som må utføres. Det som gjenstår er:

- Utskifting av ytterdører
- Overbygg over ytterdør mot vest må bygges for å forhindre værskader
- Utedo skal utbedres til lager
- Oppussing av leilighet
- Kloakk må feilsøkes
- Golvet i storsal må ordnes

Andre oppgaver som Velet har ansvar for er øyas mange ventebuer. To nye er bygd og flere står for tur. Ettersyn av livbøyer, benker, oppslagstavler o.l. er også oppgaver som tilfaller Velet.

Igangsetting av «Skjernøyas Venner» er en aktivitet som Velet står bak og som trenger økonomisk oppbakking.

Velet ser at deler av gamleveien til Skjernøysund bør utbedres/vedlikeholdes. Dette er egentlig et samarbeid med Mandal kommune, men Velet må påregne en del utgifter i en slik forbindelse.

Heldigvis er det gode leieinntekter deler av året, men dette dekker bare driftskostnadene av grendehuset.

Samlet sett er utgiftspostene av en slik art at en plutselig svikt i leieinntekter et år kan gi store utfordringer. De kommende oppgaver lar seg derfor vanskelig gjennomføre uten et løft i økonomien.

Velet markedsfører skolehuset i bl.a. tyske feriekataloger fra 2013. Dette for å kunne øke sesongen for utleie. Det er gjort kostnadskutt på flere områder;

- Skifte av forsikring 35 %
- Invest. varmepumper/renov. vinduer. 15-20

Velet ser at det trengs en liten oppjustering av kontingent gjeldende fra 2013. Velet ønsker også å oppfordre alle husstander på Skjernøy til å betale inn denne kontingenten. Det handler om fellesskapet. Vi forundres litt av at den prosentvise andelen av innbetalt kontingent er størst hos hyttefolket på øya. Disse spørsmålene vil vi komme tilbake til ved årsmøtet som avholdes 28.2.2013

Hvis noen har spørsmål eller saker de vil ta opp i velet; send vennligst dette til Per Tønnes Berge (Formann) formann@skjernoy-vel.com

Med vennlig Hilsen Skjernøy Vel
Kjell Håkon Aalvik.

Leiepriser for Skjernøy Grendehus oppdatert 2011

Leilighet 2 etg:

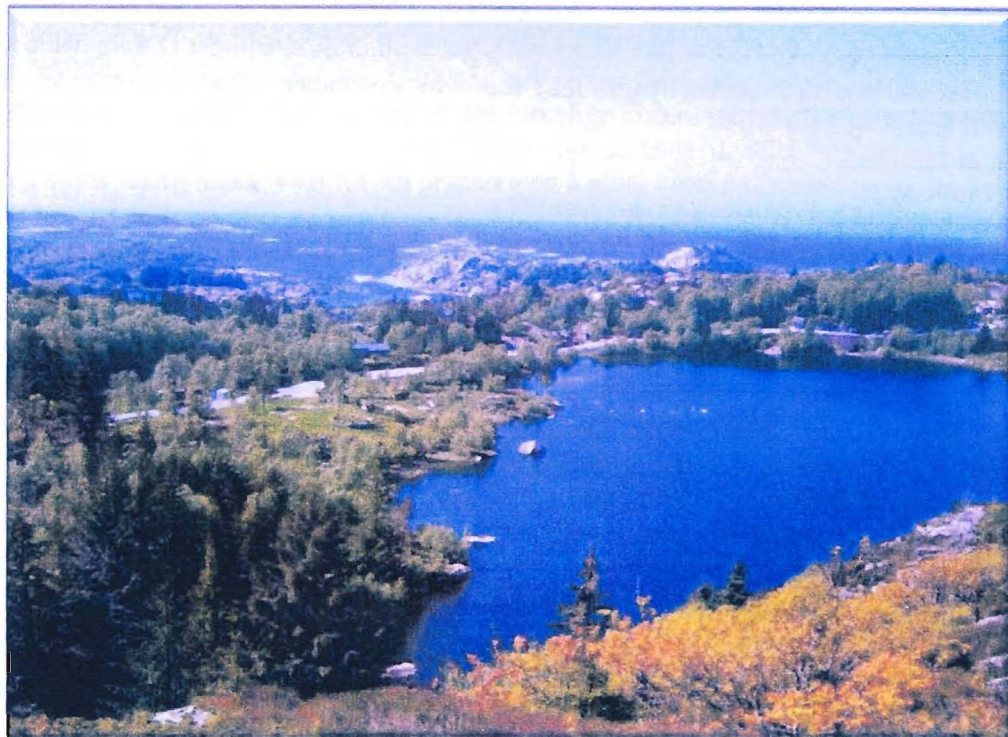
- * Mai, juni og august kr 5000 (ukeleie fra fredag kl 1400 til fredag kl 1200).
- * Juli kr 7000 (ukeleie fra fredag kl 1400 til fredag kl 1200).
- * Utenfor sesong, døgnleie min. kr 500 opp til 5 personer, deretter kr 100 per person.

Lokaler 1 etg.:

- * Fredag, lørdag eller søndag, kr 500 + 500 for vask. Gjelder for folk fra øya.
- * Fredag, lørdag eller søndag, kr 2000 + 500 for vask. Gjelder for folk som ikke bor på øya.
- * Barneselskap mandag til torsdag kr 200 + 300 for vask. Gjelder for folk fra øya.
- * Barneselskap mandag til torsdag kr 500 + 300 for vask. Gjelder for folk som ikke bor på øya.
- * Barn under 16 år, tiltak under voksen ledelse kr 0. (felles arrangement).
- * Bryllup med brudepar som har tilhørighet til øya kr 1500 + 500 for vask. Uten tilhørighet kr 3000 + 500 for vask.
- * Leie av fotballbane/uteareal med oppsetting av telt i forbindelse med leie av grendehus, kun for Skjernøyfolk kr 7000. Etter kl 2000 fredag og ryddet før kl 1200 søndag.

1 etg. og 2 etg. samtidig:

- * Folk fra øya kr 1000 per døgn
- * Folk utenfra øya kr 3000 per døgn + vask av 1 etg kr 500
- * Ønskes også vask av 2 etg.: et tillegg på kr 400

Parti fra Skjernøy: Utsikt fra Kjødneheia med Farestadkjødna og ut mot Ryvingen.

Rapport fra Skjernøy Historielag

Styret i Skjernøy Historielag var søndag 7.oktober på befarings i Valvika, med sjefredaktøren i Skjernøyposten som guide.

Det var Slottsborg som var hovedmålet for turen. Sigurd fortalte om gruvedriften som hadde foregått på forskjellige steder i Slottsborgheia. Det var feltspat (den røde steinen) de var på jakt etter.

Også på Monen i Valvikstranda var det gruvevirksomhet. Her var det kvarts de var ute etter, en kan enda se hvite steiner i dette

området.

Fra v.: Anne Lise Romfog, Arnt Otto og Olaug Gesine Aanensen, Esther Vågsvoll, Kurt Dyrstad, Karl Otto Aanensen, Fred Roger Karlsen, Sigurd Aalvik og Knut B. Knutsen

Sigurd fortalte at han husket det var en stor sjakt der på Moen som ble fylt igjen for at dyrene ikke skulle falle ned.

Slottsborg var fra gammel tid en bygdeborg.

Når man står på den 35 m høye toppen ser man at den ganske lett kan forsvares mot angrep nedenfra. På toppen er det et flatt område, og når nordvesten står på som verst treffer vinden den bratte siden, og luftstrømmen føres rett opp.

Forts. neste side

Disse

Det fører til at på baksiden av luftstrømmen er det omtrent helt stille.

Slottsborg er en fin utkikkspost. Her stod våre forfedre og så barken "Allegra" av Drammen forlise på hjelmen i en forrykende storm fra sydvest 21.oktober 1874. Bare én mann av en besetning på 13 overlevde.

Til våren planlegger vi å sette opp en infotavle i nærheten av varden. På Slottsborg vil vi også sette opp en infotavle i forbindelse med "Stavfjord"-forliset, det var jo like utenfor Slottsborg skipet eksploderte 11.januar 1993. Det begynner allerede å bli historie.

Noen steder er det litt vanskelig å ta seg opp til Slottsborg, så til våren vil vi utbedre og merke stien litt bedre.

Som tidligere omtalt i Skjernøyposten var det hermetikkfabrikk og båtbyggeri i Valvikstranda for nærmere 100 år siden. Valvik har vært et industriområde opp gjennom årene, og det vil vi i historielaget prøve å markere med et infoskilt i Valvikstranda.

Så minner historielaget om den tradisjonelle juletefesten på Dyrstad skole som er fastsatt til søndag 6.januar kl. 1700.

For historielaget
Knut B. Knutsen

Rotary Stipendkonkurransen 2012

Følgende er sakset fra Kulturskolens nettside:

"Stipendkonkurransen ble gjennomført torsdag 29. november i Elvesalen, Buen kulturhus. 53 publikummere tilstede.

Juryen besto av: Jryleder: Anne Margrethe Gluck (frilanssanger og sangpedagog fra Vågsbygd vgs.) - fra Rotary: Mette Hamre, Sissel Seljom, Sjur Atle Sæverud - fra kulturhuset: Alfred Solgaard.

I år ble det delt ut fire priser.

Tre fra Rotary, og en ekstrapris fra Sjur Atle Sæverud

1. plass - 5000 kr: Margrethe Lans Syvertsen, 16 år, spilte "Preludium" av Rachmaninoff på flygel - lærer Arild Thu og Britt Turid Madsen

2. plass - 2500 kr: Benjamin Dybesland, 15 år, spilte "Souvernir de Cirque Renz" av Gustav Peter på Xylofon - Mandal guttekorps.

2. plass - 2500 kr: Magnus Torvund, 14 år, spilte "Minuttvalsen" av Chopin, og "Jägerlind op. 19b-3" av Mendelssohn på flygel - lærer Brit Skoland.

2. plass - 2500 kr: Vilde Svendsen, 17 år, sang "Gabiellas song" av Bæckman & Nilson, og "My Man" av B. Streisand - lærer Diana Siadvytyte.

Disse fire får dermed spille på Rotary sin utdeling av premie mandag 17.12.2012 på Solborg Hotell i Mandal."

Forts. neste side

Margrethe

Margrethe har spilt piano og sunget siden hun var en neve stor, og er blitt habil i begge kategorier. Vi var på konsert med foreningen Musikk & Menighet i Mandal kirke 8.november, og det var i seg selv en fantastisk opplevelse.

Margrethe var her solist med en svært krevende sang, noe hun klarte med stor bravur; hun fikk trampeklapp etter fremføringen.

Hun har også vært med i UKM (ungdommens kulturmønstring) i flere år, og er medlem av bandet "Voice of Thruth" i Holum, samtidig som hun synger i Choral og spiller piano ved flere offisielle tilstelninger.

Musikklivet på Skjernøy er formidabelt, det er veldig mange av øyas befolkning som er med i kor, korps, band o.l., og noen har også musikken som sitt levebrød.

Vi tror at noe av denne oppsvingen har sammenheng med oppstart av SBK (Skjernøy barnekor) på 90-tallet, hvor alle øyas barn fra 2.klasse kunne være med. Her blir grunnlaget for sang- og musikkinteresse lagt eller videreført. SBK har fostret flere habile sangere og musikere, og vi tror at én av grunnene kan være at lederne lot alle som ville synge eller spille solo få lov.

Janne

Vi blar i arkivet

Forrige nr. skrev vi fra nr. 2. 1977, og vi skriver noe videre derfra. Her fortelles det at vi får bevis for at kroneverdien har falt og velstanden har økt når vi hører at huset til avdøde Martin Mortensen i Skjernøysund med gård er solgt for kr 310.000 + omkostninger. Huset er jo ikke i den aller beste stand og det må nok adskillige tusen kroner for å fikse det opp. Den nye eier er Jens Haugland fra Mandal.

Det ble i høst (1976) innført frivillig renovasjon her på øya. Til å begynne med var det tømning en gang hver 14. dag. Dette er fra våren 1977 utvidet til en gang i uken. Det er nå 27 husstander som er med på ordningen, men en regner flere vil komme til etter hvert. Ordningen har fungert greit og prisen er kr 6,- pr. tømning.

Skjernøyfolket de vil fare: I høst da det engelske pundet sto svært lavt i forhold til norske kroner reiste noen over til England på shoppingtur! Hvorvidt fortjenesten var så stor, skal vi ikke utale oss om, men at de hadde en interessant og hyggelig tur, det tror vi så gjerne. Nå er det USA som har vært målet. For en tid siden var Guttorm Jenssen med frue en tur over. Og nå, for et par uker siden kom Andreas og Alfhild Dyrstad tilbake fra en tur over there...

Foredrag om kystkvinner og Ryvingen fyr 17.10.12

Onsdag 17.oktober inviterte Skjernøy Historielag til "historisk" kveld på Grendehuset.

Totalt 29 personer møtte opp for å høre på de to damene som skulle holde foredrag.

Først ut var Else Helene Larsen fra Flekkerøy som fortalte om kystkvinner og deres skjebner. Bl.a. hennes oldemor som i løpet av ett år mistet sin mann, som var fisker og los, 5 barn (av til sammen 7), og fikk en datter som ble oppkalt etter sin nylig avdøde far.

For å overleve økonomisk bøtte og bandt denne kvinnen garn. Dette var lenge før garnfabrikkene og garnbøterienes tid. Hun mistet også et øye.

En annen skjebne omhandlet en ung, foreldreløs jente som kom til en barnløs familie som fosterdatter. Jenta ble brukt som billig arbeidskraft. En dag kom en hollandsk tømmerkute hvor en av de unge guttene ble jentas kjæreste. Han lovet at han skulle hente henne. En tid etter at skuta var gått oppdaget jenta at hun var gravid. Etter dette ble hun behandlet som slave på gården, måtte bo i låven om vinteren, og under en heller om sommeren. Hun fikk høre at kjæresten var forduftet, men etter 5-6 år kom en hollandsk skute til Søgne, og kapteinen om bord var jentas kjæreste som kom for å hente henne. Han hadde seilt på Ostindia disse årene, og gjort det så godt at han hadde kjøpt sin egen skute. Jenta og deres sønn ble med til Holland og hun fikk et godt liv etter dette.

Else leste også en sang av Nordahl Rolfsen før det var tid for kaffe og deilige hjemmebakte kaker.

Så var det Rita Dyrstads tur, og hun fortalte om Ryvingen fyr, fyrets historie og om alle familiene som bodde på fyret. Det første fyret ble oppført i 1867, og var en enkel fyrbolig med fyrlykta på toppen av bolighuset. En familie bodde på og drev fyrstasjonen fram til 1897, da det nye fyret stod ferdig.

Lyset fra det nye fyret var det nest sterkeste i Verden. Folk i Mandal ble blendet og redde, og skremt av tåkeluren. Mange trodde det var løse okser i Furulunden, og fiskerne var redde for at fisken skulle forsvinne.

5 familier bodde der; overfyrmester, underfyrmester og 3 fyrassistenter.

Else Helene Larsen.

Forts. neste side

Rita Dyrstad

Familiene var nesten selvforsynte, med fisk, fugl og grønnsaker. Noen varer fikk de fra byen og øya; f.eks. melk kjøpte de av bønder på Skjernøy. Under hele 2.verdenskrig bodde tyskere der ute, og da radaren skulle bygges kom 30-40 mann, og flere familier flyttet da inn til land.

I 1955 ble det bestemt at fyrstasjonen skulle være en såkalt "tørnstation", og de ansattes familier kunne ikke bo på fyrstasjonene lenger, men måtte finne bolig på land. I 2002 ble fyrstasjonen lagt ned. Tåkeluren var allerede skrudd av, i 1998, da fyret ble automatisert. Det er i dag kun Lindesnes fyr som har fyrvokter.

Mandal kommune inngikk avtale med Kystverket om å leie fyret, og kommunen har sammen med Ryvingens venner, som har 10-årsjubileum i år, ansvaret for vedlikeholdet av sjøbu, fyrbolig, uthus og området rundt. Bygningsmassen er fredet av Vest-Agder fylkeskommune.

Ryvingen har besøk av overnattingsgjester året rundt. Rita har ansvaret for utleie, utenom 8 uker om sommeren, da er det "venner" som er vertskap. Rita fortalte at det står mye, mye mer i boken om Ryvingen, som er å få kjøpt i bokhandlene i Mandal, samt ved Lindesnes fyr.

Vårt råd: Løp og kjøp.

Janne

Smånytt fra Øya

Fiskenytt Forts. fra side 3.

særlig lyr og sei har sviktet, mens torsken har hatt en positiv utvikling, og det har vært mye småtorsk, til og med i hummerteinene melder folk om mye torsk. Garnfisket etter lysing har tradisjonelt vært et godt fiske for kystfiskerne, men i år har prisene sviktet fullstendig, de har vært nede i noen få kroner per kg. Denne fisken går i hovedsak til de sydlige land i Europa, og som vi kjenner til er den økonomiske situasjonen her alt annet enn godt. Fisket etter leppefisk ble avsluttet i midten av oktober, med noenlunde samme resultat som i fjor. Mange var usikker på om bestanden ville tåle en sterk beskatning, men det ser ut som det går bra, foreløpig i hvert fall. Fisket er regulert med start 1. juni. Det går raskt mot jul, og mange er i full gang med å sikre juletorsken, som fremdeles serveres i mange hjem på julaften. Det har vært bra med torsk både i sommer og utover høsten, så mulighetene skulle være bra.

Evert Knutsen

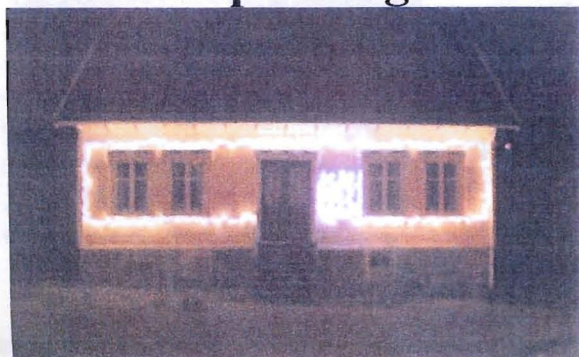

Fra hummerfisket: Dette ser spennende ut. Sadd han her tro? Teinetrekker: Eilif Christensen.

Vielse på Kapellet

Dette fikk vi ikke med oss i forrige nummer. Men det gjaldt en vielse på kapellet 7. juli 2012. Det var Turid Narvestad og Arnt Erik Rognsvåg som giftet seg. Turid er datter av Agnes Narvestad son eier huset på Ytre Farestad. (kalt Petreas hus) Paret er bosatt i Kristiansand.

Julehuset på Berge

Dette ser jo riktig flott ut med lys over hele framsiden og et blått parti på midten

Noen bryr seg

Vil bare dele noen tanker med dere i "posten". Siden september i fjor har vi hatt ei ganske tøff tid. Bassen var uheldig, dette utviklet seg til stadig flere lungebetennelser og sykehusinnleggelse. Formen var dårlig, hans daglige kontakt med sine kjære dyr, sine søndagsturer med gjengen, det sosiale på kapellet og Blå kors måtte ligge på vent. Men dere brydde dere, kom på besøk, ringte, sendte hilsnings og har vist en veldig omsorg for oss. Været var ikke det beste i sommer, men høyet skulle i hus. To staute kjekke karer kom med ballemaskin og med fantastisk hjelp av nabo, familie og venner gikk det unna. Hjelp til snekring ordnet seg også. Tusen, tusen takk til dere alle, og ikke minst til den snille "pleier" i Valvika, som følger med hvis sårene på leggene ikke gror bra. Takk for at dere bryr dere. Og la oss forsette med det, å ta vare på hverandre her på øya.

Laila

Skateboard/rullebrett

Ved kapellet er det nå bygget en såkalt "Skate-rampe" for barna hvor de kan kjøre med sine Skateboards/rullebrett. De leker også på sparkesykkel i rampene. Jan Ludvik og Erik har bygget denne, og før snøen kom var det stor aktivitet der. Nå er det en pause i leken da det ikke fungerer så godt med snø der. I neste nummer av Skjernøyposten skal vi ha en litt større reportasje om dette.

Hanne

Kongeørn

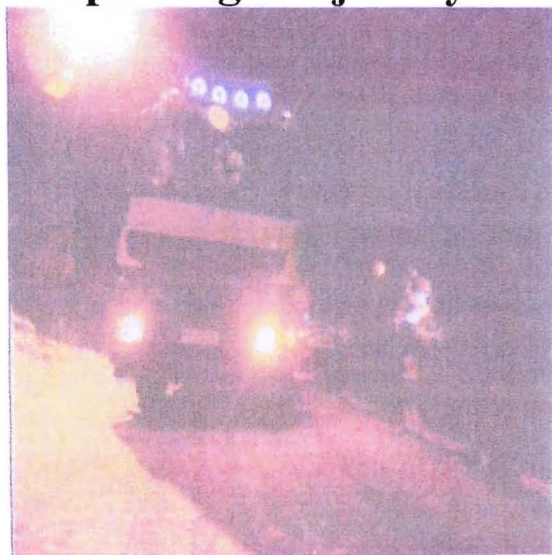
Denne flotte kongeørna seilte over hodene våre da vi trakk teiner mellom Nordfjorden og Oddefjorden i dag, 17.oktober.

Janne

Barnedåp på Kapellet

Søndag 21. okt.
Barnets navn: Victoria Yasmin.
Foreldre: Christiane Santos og Oddvar Christensen. De er nå bosatt i Brasil. Oddvar er født og oppvokst i Valvik. Samme dag ble lille Isabell døpt. Foreldre er Therese Vågsvoll og Thomas Kristensen. De er bosatt i Mandal og Isabell er oldebarn til Ester og Normann Vågsvoll, Rosnes.

Veisperring i Skjernøysund

Stopp: Lastebilen blokkerte hele veien til Skjernøya.

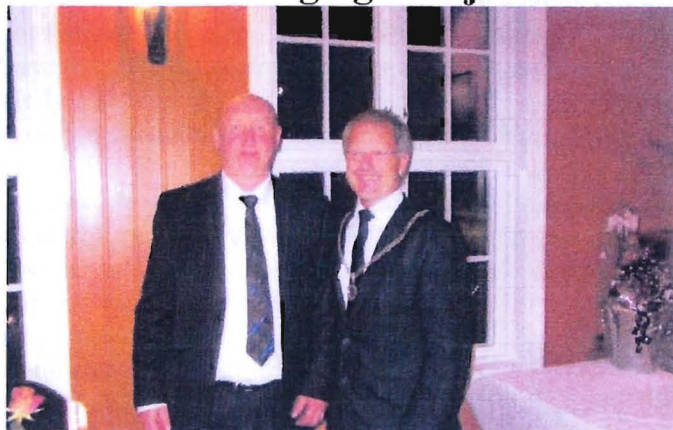
Bildet er fra "Lindesnes"

Kvelden 3. des. ble veien sperret av en polsk trailer som hadde kjørt delvis utfor. Denne skulle til Brennevinsmyra, men hadde ikke funnet avkjørselen og kjørt for langt, så den satte seg fast i svingen i Skjernøysund like oppforbi der den gamle veien begynner. Den sperret veien totalt så det ikke gikk var mulig å passere med biler. Det var snø på vegen og glatt, og temperaturen var 6-8 minusgrader. Det måtte bergingsbil til for å få den løs, og denne måtte hentes i Kristiansand. Det oppsto etter hvert lang bilkø på begge sider av traileren. Veien ble ikke åpnet igjen før ca. kl. 0130 om natta, da hadde veien vært sperret i 6-7 timer. Skjernøyfolk som skulle hjem måtte sette bilen fra seg og gå hjem, eller de fikk skyss av folk som ventet på den andre siden. Og noen ventet i bilene til traileren var kommet vekk. De som hadde et ærend utenom øya, måtte avlyse det. Det er ikke første gang en trailer kjører feil og havner på Skjernøy. Det fortelles at det skjer flere ganger. De fleste får snudd på Ytre Farestad.

Martin Pedersen døde 6. okt. 54 år gammel. Han er født og oppvokst i Valvik, og bodde der hele tiden. Han drev med fiske inntil han ikke greide mer for helsens skyld. Han bodde sammen med sin mor Anna inntil hun flyttet på omsorgsbolig i Holum for noen måneder siden. Vi minnes Martin som en likendes kar, han likte å

kjøre med traktor og moped da kunne han stoppe og slå av en prat. Vi lyser fred over hans minne.

Hedret for lang og tro tjeneste

Birger Gundersen blir hedret av ordfører Tore Askildsen for mangeårig innsats i hobbyklubben på sin 50-årsdag.

Innsamlingen til kapellet

Etter et aktivt år med loppemarked, kunstlotteri, julemesse osv, har vi nå totalt samlet inn 4.550.000 og restgjelden er på 1.200.000. Veldig flott!

Vi vil også minne om at det fremdeles er mulighet til å gi bidrag i år, og få fradrag på skatten for 2012.

Kunstlotteriet er trukket og følgende har vunnet:

1. Bilde, W.R. Glad: Beate Frigstad
 2. Bilde, J. Brostrup: Solveig Strand
 3. Kniv, T. Larsen: Bjørg Jåbekk
 4. Bilde, P. Austrud: Thor Anders Puntervold
 5. Bilde, M. Sørensen: Else Salvesen
 6. Bilde, T.I. Hansen: Marianne Åsen
 7. Bilde, H. Høylund: Evert Knutsen
 8. Bilde, Ø. Vetnes Johannessen: Eilif Christensen
 9. Bilde, Ø. Ramstad: Tom Inge Dyrstad
 10. Bilde, M. Shigehito: Kjell Gauksås
 11. Bilde, Alreit: Thor Anders Puntervold
 12. Bilde, Olav Torgersen: Torunn Kålås Skeie
- Gratuler med gevinstene.
Hjertelig takk til kunstnerne som har gitt oss kunstverkene.

Husbygging

Første gang på nærmere 50 år er det nå gitt byggetillatelse til hus på Rosnes. Noen av de husene som står der er svært gamle, men det siste ble satt opp i 1964 av Egil Jakobsen, som var bestefar til Cecilie Ellingsen Irslinger, hvor hun og hennes mann Alden som nå har fått tillatelse til å sette opp et hus like i nærheten.

På Nedre Farestad er det nå oppført et hus som Aleksander Jørgensen skal flytte inn i.

I Dyrstadheia er det nylig gravd ut to tomter som Anders Dyrstad Solvang og Rita Dyrstad skal ha hver sitt hus på.

Så har Elin og Jan Øystein Dyrstad fått byggetillatelse til å føre opp nytt hus i nærheten av nåværende bolig.

Ja, folkemengden på øya er i vekst, ingen tvil om det.

Skjernøykalender 2013

Det er fremdeles noen få kalendere igjen.

Disse kan kjøpes hos Jan Harald Syvertsen, Signe Aalvik og på Bok og Media i Mandal.

Til slutt: Husk søndag 17. februar. Da vil det bli konsert på kapellet, og mange av talentene på øya vil delta.

Siden sist

Nå er det snart gått atter et år, neste nummer av Skjernøyposten kan vi sette 45 årg.

Ja, tiden går fort.

Vi hadde litt problemer med fargene på bildene i forrige nummer, men vi håper det er i orden nå når vi trykker dette nummeret. Slike kopimaskiner som vi har i Skjernøyposten trenger mye vedlikehold og det er heller ikke billig.

Men vi har alltid greid å få trykket alt ved egen hjelp.

Nå står først og fremst julen for døren, og med alt den fører med seg. Det skal bakes, vaskes og pyntes. Juletorsken for dem som bruker den skal fiskes, men siden 1. des. har det vært svært kaldt, så for en hobbyfisker har det ikke vært så moro når garnene fryser på båtripa når en drar dem opp.

Høsten har vært regnfull. I oktober og november flommet vannet ned. Jordene lå som innsjøer.

Men vi hadde noen dager innimellom som var fine. Jevnt over har det vært høy temperatur både på land og i sjøen.

Vi har også til nå unngått høststormene. I fjor hadde vi flere stykker. Men noe vind har vi hatt, det har vært mange dager med kuling.

Nå i desember har vi til denne tid hatt det kaldt, noen netter har nattemperaturen vært under -10 grader og vi har hatt klare kalde dager med sol, og det ligger litt snø. Nå nærmer solverv seg og vi kan gå lysere tider i møte.

Men så kom snøen. Det begynte med sterk vind fra øst fredag kveld den 14. des.. Den økte utover natten og det kom store mengder tung vår snø. Så lørdagen var det å prøve å skuffe bort så mye som mulig. Nedbøren gikk etter hvert over til regn så det ble et forferdelig føre, veldig glatt. Det forsatte å regne natten og utover søndagen, så snøen minket veldig og veiene ble bare..

Vi vil med dette takke for året som er gått, og ønske alle våre lesere en riktig god jul og et like godt nyttår.